

JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY
TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI OSZTÁLY

Martfű Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
részére

Martfű
Szent István tér 1.
5435

Iktatószám: JN/24/00515/2022.

Tárgy: Törvényességi felhívás a temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló
27/2013. (XII.6.) önkormányzati rendelettel kapcsolatban

Melléklet: -

Ügyintéző: Szombatné dr. Hajdu Adrien
Telefon: 56/795-173

Tisztelt Képviselő-testület!

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) a *Miniszterelnökség 2022. évi ellenőrzési munkaterve alapján*, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 132. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt törvényességi felügyeleti jogkörében megvizsgálta Martfű Város Önkormányzata Képviselő-testületének a temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 27/2013. (XII.6.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Rendelet).

Az átfogó ellenőrzés tárgya annak vizsgálata volt, hogy a temetőkről és temetkezéssről szóló 1999. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 6. § (4) bekezdése értelmében a köztemető rendjéről a törvényben előírtak szerint a képviselő-testület alkotott-e rendeletet, és az megfelel-e a Ttv.-ben, valamint a temetőkről és temetkezéssről szóló 1999. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 145/1999.(X.1.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. rendelet) előírtaknak.

A vizsgálat során megállapításra került, hogy a törvényességi felhívás I. pontjában részletezettek szerint a Rendelet jogszabálysértő.

Minderre tekintettel az Möt. 134. § (1) bekezdése alapján felhívom, hogy

- **2022. december 12. napjáig tárgyalja meg a törvényességi felhívásban foglaltakat és szüntesse meg a jogszabálysértést,**
- **a jövőben tartózkodjon a hasonló jellegű jogszabálysértések elkövetésétől és**
- **intézkedéséről (vagy egyet nem értéséről) legkésőbb a törvényességi felhívásban megjelölt határidő leteltét követő 3 napon belül értesítsen.**

I.

A törvényességi felülvizsgálat tárgyát a Nemzeti Jogszabálytár Önkormányzati Rendelettar felületén elérhető, 2018.12.01. napjától hatályos egységes szerkezetű rendelet képezi, amely az alábbiak miatt jogszabálysértő.

1.) Bevezető rész

„Martfű Város Önkormányzata Képviselő- testülete a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 6. § (4), 40. § és 41. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:”

Az idézett **bevezető résznek** a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet (a továbbiakban: Jszt.) 55. §-a szerinti felülvizsgálata szükséges tekintettel arra, hogy az önkormányzat feladatköröként az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontját és az Mötvt. 13. § (1) bekezdés 2. pontját kell feltüntetni. (A Rendeletben az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében biztosított jogkör az eredeti jogalkotói hatáskörre utal, jelenleg viszont van konkrét Ttv.-ben adott felhatalmazás.)

Felhívom a figyelmet, hogy a Ttv. 40. § (5) bekezdése alapján:

„A települési önkormányzat képviselő-testülete, fővárosban a közgyűlés a díj megállapításakor kikéri a fogyasztók területileg illetékes érdek-képviselői szerveinek véleményét.”

A törvény indokolása szerint a vélemény figyelembevétele az önkormányzat jogkövetkezmény nélküli felelőssége, mindez azt jelenti, hogy az önkormányzatot a vélemény nem köti, ugyanakkor a Jszt. 52. § (3) bekezdése szerint a rendelet bevezető részében fel kell tüntetni, hogy a díjakat mely fogyasztóvédelmi érdekképviselői szerv véleményének kikérésével állapították meg. (A véleményre vonatkozó hivatkozás felépítését a Jszt. 1. melléklet 7.3.1.2.1 pontja tartalmazza.)

2.) Díjfajták megállapítása

A Ttv. 40. § (2) bekezdése értelmében „A temető tulajdonosa, köztemető esetén az önkormányzat a temető üzemeltetésével és fenntartásával kapcsolatosan felmerült szükséges és indokolt költségek alapján állapítja meg:

- a) a temetési hely, illetőleg az újraváltás díját,
- b) a temetkezési szolgáltatók kivételével a temetőben vállalkozásszerűen munkát végzők által fizetendő temetőfenntartási hozzájárulás díját,
- c) a temetői létesítmények, illetve az üzemeltető által biztosított szolgáltatások igénybevételéért a temetkezési szolgáltatók által fizetendő díját,
- d) a temetőbe való behajtás díját.”

A Ttv. 40. § (3) bekezdése szerint, „A (2) bekezdésben meghatározott díjfajtákon belül a köztemetőkre vonatkozó díjak mértékét az önkormányzat rendeletben állapítja meg.”

Kiemelendő, hogy a Rendeletben kizárólag csak a Ttv. 40. § (2) bekezdésben meghatározott díjak megállapítására kapott felhatalmazást az önkormányzat.

a) A Rendelet 1. számú mellékletében megállapításra került a „Kommunális díj a sírhely megváltási időszakra”, mely a Ttv. 40. § (2) bekezdése alapján meghatározott díjkategóriák egyikébe sem sorolható be, ezért jogsértő.

b) A Rendelet 10. § (8) bekezdése szerint, „Az üzemeltető szakszemélyzetének és berendezésének igénybevétele kötelező a temetőn belüli, az elhunyt hűtésével, sírásással, sírhelynyitással és exhumálással kapcsolatos feladatok ellátására.”. A felsorolt szolgáltatásokhoz kapcsolódó díj a Rendelet 2. mellékletében megállapításra került.

A Rendelet 2. mellékletében az „újratemetés” díja is meghatározásra került. Azonban mivel ez a tétel nem tartozik a Rendelet 10. § (8) bekezdésében foglaltak körébe, az a Ttv. 25. § (1) bekezdése szerint temetkezési szolgáltatási tevékenységnek tekintendő, annak díja nem sorolható a Ttv. 40. § (2) bekezdés c) pontja szerinti díjkategóriába, így a Rendeletben történő megállapítása jogsértő.

3.) Díjtételek összegének megállapítása

A Rendelet 1-3. mellékleteiben feltüntetett díjak „nettó összeg + ÁFA” formájában (ahol az ÁFA összege nincs meghatározva) kerültek megállapításra.

Ez a szabályozás a címzettek számára nem rendelkezik egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal, ezért a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (1) bekezdésébe ütközik.

A lakosság, egyéb kötelezettek minél teljesebb tájékoztatása érdekében figyelembe kell venni a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 14. § (5) bekezdését, mely szerint a szolgáltatás díjaként a fogyasztó (jelen esetben a kötelezettek) által ténylegesen fizetendő, az általános forgalmi adót és egyéb kötelező terheket is tartalmazó árat kell feltüntetni.

A Rendeletben egységesen bruttó értéken kell feltüntetni az egyes díjakat.

4.) Sírhelyek méretezése

A Rendelet 4. § (1) bekezdésében az egyes sírhelyek méretezésének kialakításáról rendelkezik, a sírhelyek mélységét is szabályozva.

A Korm. rendelet 10. § (5) bekezdése szerint, a temetőben alkalmazott temetési helyek szélességi, hosszúsági méretét és az egymástól való távolságát a szabályzatban kell előírni.

Szabályzat alatt a Korm. rendelet 4. §-a alapján az önkormányzati rendeletet is érteni kell.

A Ttv. 41. § (3) bekezdés d) pontjában arra kapott felhatalmazást az önkormányzat, hogy a sírhely méretezését állapítsa meg rendeletben. A Korm. rendelet 11. § (3) bekezdése tartalmaz szabályozást a sírgödör mélységére vonatkozóan.

A fenti jogszabályi rendelkezésekre tekintettel a Rendeletben a sírhely mélysége nem határozható meg, csak a temetési helyek szélességi, hosszúsági mérete és az egymástól való távolsága.

5.) Hulladék gyűjtéséről, elhelyezéséről, kezeléséről szóló rendelkezések

A Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, a temetőben keletkezett hulladék rendszeres gyűjtéséről, elhelyezéséről és kezeléséről önkormányzati rendeletben foglaltak alapján kell gondoskodni.

A Ttv. 41. § (3) bekezdés a) pontjában felhatalmazást kapott az önkormányzat, hogy rendeletben állapítsa meg a temető rendeltetésszerű használatához szükséges egyéb helyi, tárgyi és infrastrukturális feltételeket, melybe beleértendőek a temetőben keletkezett hulladék gyűjtésének, elhelyezésének és kezelésének szabályai is.

Mivel a Rendelet a fentiekkel kapcsolatosan csak részben tartalmaz szabályozást, ezért erre vonatkozóan a Rendelet kiegészítése szükséges.

6.) Mellékletekre történő hivatkozás a normaszövegben

A Rendelet normaszövegében több helyen (2. § (3)-(4) bek., 10. § (6) bek., 11. § (5) bek.) nem megfelelő a mellékletre történő hivatkozás.

A Jszt. 127. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a jogszabály tervezetében melléklet úgy alkotható, hogy a jogszabály tervezetének valamely szakasza a melléklet szerinti szabályozási tartalom megjelölésével hivatkozik a mellékletre.

A Jszt. 1. melléklet 18.2.1. pontja tartalmazza az alkalmazandó szövegezési mintát, mely szerint a jogszabályban úgy lehet hivatkozni a mellékletre, hogy a melléklet száma és a melléklet szó is feltüntetésre kerül.

A Rendelet mellékleteire történő hivatkozás a Jszt. 1. melléklet 18.2.1. pontjában foglaltakba ütközik.

7.) A Rendelet utolsó alcíme címének meghatározása

A Rendelet 8. alcímének címe „Átmeneti és záró rendelkezések”.

A Jszt. 41. § (4) bekezdése szerint, „Ha a jogszabály tervezetében az alcím a legmagasabb szintű szerkezeti egység, az utolsó alcím címe: „Záró rendelkezések”.”

A Rendelet utolsó alcímének címmeghatározása a Jszt. hivatkozott rendelkezésébe ütközik.

8.) Hatálybalépés dátumának megállapítása

A Rendelet 13. § (1) bekezdése szerint: „Ez a rendelet ... kihirdetése napján lép hatályba.”

A Jat. 7. § (2) bekezdés szerint, ha a szabályozás célja másként nem érhető el, a jogszabály hatálybalépésének napja a kihirdetés napja is lehet, ebben az esetben a hatálybalépés időpontját órában kell meghatározni, mely nem előzheti meg a kihirdetés időpontját.

9.) Hatályon kívül helyező rendelkezés

A Rendelet 13. § (3) bekezdése rögzíti, hogy „Hatályát veszti Martfű Város Önkormányzata Képviselő – testületének a temetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 23/2005. (X.7.) önkormányzati rendelete.”.

A Jszt. 119. § (1) bekezdése kimondja, hogy a jogszabályt hatályon kívül helyező rendelkezés – az alábbi sorrendben –

- a) a „Hatályát veszti” kifejezést és
- b) a hatályát vesztő jogszabályra való merev hivatkozást foglalja magában.

A Jszzr. 21. § (5) bekezdés alapján „Merev hivatkozásban az önkormányzati rendelet megjelölése - az alábbi sorrendben -

- a) a rendelet címét,
- b) a „szóló” kifejezést,
- c) a rendelet sorszámát arab számmal,
- d) a „/” jelet,
- e) a rendelet kihirdetésének évét arab számmal,
- f) zárójelben a rendelet kihirdetésének hónapját római számmal és napját arab számmal,
- g) az „önkormányzati rendelet” kifejezést foglalja magában.”

A Rendelet 13. § (3) bekezdésében szereplő hatályon kívül helyező rendelkezés jogszabálysértő, mert a Jszzr. 119. § (1) bekezdésében előírtaknak nem felel meg.

10.) Díszsír hely szabályozása

A Rendelet 3. §-a szerint, az önkormányzat **díszsír helyeket** adományozhat. Tájékoztatom, hogy a Hivatalos Értesítő 2014/15. számában megjelent az önkormányzatok számára a település köztisztviseltekben álló elhunytjai emlékének ápolásáról a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság, valamint a Nemzeti Örökség Intézete **módszertani ajánlása**, amely az önkormányzat, mint temetőfenntartó számára fogalmaz meg eljárási módszereket az érintett sírhelyek védetté nyilvánításával kapcsolatosan. **Javaslom a módszertani ajánlásban foglaltak figyelembe vételét a Rendelet módosításakor.**

II.

Törvényességi felügyeleti jogköröm az Möt. 132. § (1) bekezdés a) pontján és a (3) bekezdés b) pontján alapul. A törvénytértés megszüntetésére az Möt. 134. § (1) bekezdése, alapján szabtam határidőt, melyek elmulasztása esetén az Möt. 134. § (2) bekezdésében meghatározott jogkövetkezmény elrendelését kezdeményezhetem.

Szolnok, 2022. november „03”.

Tisztelettel:

Dr. Berkó Attila főispán
nevében és megbízásából kiadmányozó

Dr. Ligetné Nemes Katalin
osztályvezető